

KOSTNICKÉ JISKRY Evangelický týdeník

13/2020

*Příští číslo vyjde
6. května 2020*

Z obsahu

** Cesty a návraty
* Pán nás volá...*

22. dubna 2020

ročník 105

cena: 13 + 3 Kč

Poselství k neděli Misericordias Domini

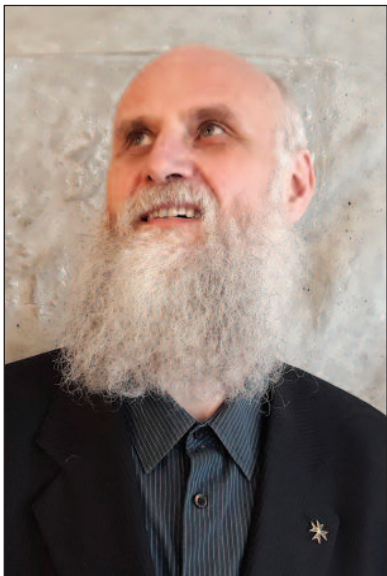
HOSPODIN ODPOVÍDÁ NA NAŠE MODLITBY

V soužení jsem volal k Hospodinu, on mi odpověděl. **Jonáš 2,3**

Velké téma knihy Jonáš je spása, záchrana. A nejde jen o Ninive, jde i o samotného Jonáše. A jde také o nás a naši spásu. Jonáš utíká od Boha, nechce přijmout jeho pověření. Utíká na konec světa, kde se chce schovat. Uprostřed bouře napřed spí a nic nedělá, když ostatní horečně pracují. Nakonec přeci jen získá trochu ztracené úcty, když nabídne, že ho pro svou záchranu mohou hodit přes palubu. Ale i to je součástí útěku. Když se nemůže schovat Bohu na konci světa, chce se schovat ve smrti. Ale Bůh mu dává šanci: nezemřít na útěku, ve sporu s Bohem. Podobnou šanci, jakou dá později i ninivským a nad níž se Jonáš bude tak vztekat.

Zachráněný od okamžité smrti, ale v situaci stále značně nejisté, se Jonáš modlí. A jeho modlitba z útroby ryby říká něco o Boží záchraně.

Zprvu, Jonáš poznává a uznává, že to byl Bůh, kdo ho dovedl do tohoto nebezpečí: „Vhodil jsi mě do hlubin, do srdce moře.“ Od začátku útěku je to samý sestup: sestoupil do Joppe,

pak na loď, pak do podpalubí, nakonec sestupuje do hlubin moře. Padá až do nejhlubšího bodu svého života – a tam poznává, že ho tam přivedl Hospodin.

Jonáš utekl od Boha – ale Bůh neutekl od Jonáše. Jonáš se vzdal Boha – ale Bůh se nevzdal Jonáše. Sledoval, jak utíká, a protože nebyl k zastavení, nechtěl Boha slyšet a mluvit s ním, musel ho Bůh strhnout do nejhlubší propasti jeho života, aby se probral ze své hluchoněmosti. Co se mohlo jevit jako ztráta Božího

zájmu a vyjádření jeho nepřítě, bylo naopak znamením Boží přízně a lásky: Nevzdávám to s tebou, Jonáši. Někdy musí přijít taková Boží šance, kdy nám Bůh vezme všechno, kdy už není kam utéct a kam spadnout, aby nám nezbylo než se upřít k němu.

Druhá věc souvisí s tím, co Jonáš v té chvíli dělá: modlí se. Na krizi může člověk reagovat různě: může se od Boha úplně odvrátit, zachovat se podle rady Jobovy ženy: „Zlořeč Bohu a umři“ (Jb 2,9). Může se držet šalebných přeludů (v. 9), spoléhat na svoje peníze a majetek, slávu a postavení, chytrost a um, nebo jiný přelud. Jen se ale připravuje o milosrdenství, protože jedině u Hospodina je spása.

Nebo se může k Bohu přimknout a jeho vztah k němu roste a sílí. Jonáš udělá to druhé. Ví, že není kam jít, a ke komu jinému jít, než k Hospodinu. Ví, že sám sebe nezachrání. A to je druhá věc, která zní z tohoto Jonášova příběhu: Sám sebe nezachráním, moje jediná naděje je Hospodin. On zachraňuje. On je milosrdný. On odpovídá na naše modlitby.

**Michal Šourek,
farář ČCE v Praze – Jižním Městě**

Dočasný pomník husitského krále na náměstí Jiřího z Poděbrad vydržel v roce 2014 jen pár dní. Maketu nechalo pro Prahu vyrobit město Poděbrady.

Husitský král: 600 let od narození

„A hle! Ted'v mlhách sotva utvořených poslední září rek, jenž z národa na trůn byl povolán! V míru i válce veliký; muž velikán, větší století svého, muž ducha sokem obdivovaného! - Co dál? To mlha oku zahaluje a mnoho skrývá zkalenému zraku, tajemství hrozná - prokletí! Však nechť se stane cokoli, to cítím v nejhlubších svých řader hloubi: můj drahý národ český neskoná, on pekla hrůzy slavně překoná.“

Každý asi poznal Libušino proroctví ze známé opery Bedřicha Smetany, ke které sice napsal libreto Josef Wenzig německy ale do češtiny ho přebásnil Ervín Špindler, protože Smetana odmítl komponovat na německý text. Na druhou stranu se ale se Špindlerem dohodl, že jako autor libreta bude uváděn jen Wenzig a fakt jeho překladu bude utajen. Takže je trochu paradoxní, že proroctví o budoucím husitském králi koncipoval český Němec a do češtiny ho tajně přeložil Čech.

Ten v míru i válce velký muž byl Jiří z Poděbrad (přesněji řečeno Jiřík z Kunštátu a Poděbrad), od jehož narození 23. dubna uplyne 600 let.

Jiří pocházel z poděbradské linie šlechtického rodu pánů z Kunštátu. Tuto linii založil Jiřího praděd Boček I. z Kunštátu († 1373), který jako první užíval predikát z Kunštátu a na Poděbradech. Jiřího otcem byl Viktorín z Poděbrad, husitský velitel, který zemřel roku 1427 ve věku asi 24 let. O jeho matce bohužel nic nevíme stejně jako o přesném místě narození. O něm se vedou spory, zda šlo o Poděbrady či Bouzov, kde jeho rodiče sídlili, či Hořovice, kam se uchýlili před bouřemi husitských válek. Jsou to však jenom spekulace nepodložené zdroji, stejně tak se jako možná místa narození tradují hrady Litice, Kunštát a další.

Povahu Jiřího z Poděbrad nejvíce charakterizuje jeho vlastní výrok: „Spíše s rozvahou a opatrností než zbraněmi.“

I jako pozdější král stranil umírněným utrakvistům. Roku 1434 se pravděpodobně jako čtrnáctiletý zúčastnil bitvy u Lipan na straně umírněných kališníků a katolíků.

Tři roky po bitvě zemřel Zikmund Lucemburský, který nebyl mezi husity zvláště oblíbený. A i když by se zdálo, že se husitským Čechům uleví, úplně se tak nestalo. Zikmundova smrt vynesla na český trůn jeho zetě Albrechta Habsburského, kterého měli husité asi stejně rádi jako nenáviděného Zikmunda. Habsburská vláda v tomto případě našťestí moc dlouho netrvala. Albrecht Habsburský zemřel už v roce 1439 a o český trůn nikdo nejevil zájem. Když se po mnoha útrapách v roce 1457 dostal na český trůn Ladislav Pohrobek (syn Albrechta), neměl to v husitských Čechách zrovna růžové. Země si mezitím, co jim nikdo nevládl, utvořily pevné sněmy (landfrýdy), které soustředily obrovskou moc. Když lidé dostali krále – a ještě k tomu katolického – vládlo se mu obtížně. Jako radikální katolík navíc nehodlal husitům ustupovat ani v nejmenším, což samozřejmě způsobilo další problémy.

Jiří z Poděbrad byl původně hejtmánem Boleslavského kraje. Už v této době se sblížil s představitelem panského stavu Hynkem Ptáčkem z Pírkensštejna, po jehož smrti převzal vedení celého panského seskupení.

Dokončení na str. 2

Rozjímání nad knihou Rút

Současní klimatičtí komentátoři nejdou vyvolávají dojem, jako by hrozba suchem byla něco nového a nebývalého. To je ovšem mylný povrchní náhled. Stačí zalistovat v biblické dějepřevě a každou chvíli tu narazíme na krizové okamžiky, kdy nebylo co pít a vyvstávaly obavy, že nebude ani co jíst, když pravidelné závlahy shůry nepřicházely. Takové „žíz-

nivé příběhy, okamžiky a motivy“ v dějinách Izraele nejsou omezeny jen na čas někdejšího putování pouští; jsou rozsety po Bibli celé, i kdybychom ponechali stranou žalmické a prorocké metaforické výroky nebo Ježíšův předsmrtný výkřik „Žíznm“ z kříže.

Knih Rút vypráví o jedné betlémské rodině z doby Soudců, jejíž hlavou byl muž Elímelek, jeho man-

želkou pak Noemi. Měli spolu syny Machlóna a Kiljóna. Ti v jednom takovém čase klimatické nepřítě dospěli k rozhodnutí: Dosti toho neperspektivního betlémského nouzování! Doslechli se, že v sousedním Moábu je podnebí příznivější. Odhodlali se k migraci a cítili se pány svého údělu. A nevypadalo to špatně. Také jejich

Dokončení na str. 2

Vážení přátelé, čtenáři a příznivci našeho týdeníku, zdravíme vás v povelikonoční době, letos zvláštní, prožívané v zajetí koronavirové epidemie. Nemůžeme do našich kostelů a modliteben, abychom z Božího slova a ze vzájemného obecnství načerpali duchovní sílu pro další týden. Možná, že také cítíte, že ty neděle jsou bez těchto setkání takové prázdné, nenaplněné. Ale díky rozhlasovým, televizním a internetovým přenosům bohoslužeb se můžeme aspoň takto spolu navzájem spojit ve víře, lásce a naději. Srdečné díky všem sestrám farářkám a bratrům farářům i kazatelům za tuto jejich službu. A samozřejmě i všem ostatním, kteří nám přenosy bohoslužeb zajišťují.

K našemu potěšení a povzbuzení mohou také stále vycházet naše církevní a sborové časopisy. Máme naději, že k vašemu potěšení a povzbuzení aspoň trochu přispíváme i my, dvě ženy z redakce, naším společným evangelickým týdeníkem – Kostnickými jiskrami. Naším společným, protože do něj přispíváte svými články a názory a za to vám, milí čtenáři a přispěvatelé moc děkujeme.

Jsm rádi, že i přes loňské zdražení nám zůstáváte věrni. Jenže zase, jako každý rok, zdražila své rozesílání i Česká pošta. Jak víte, naše mzdy jsou minimální, jak to jen je únosné. Ale stát od ledna také zvýšil minimální mzdu. Naše redakce se tedy musela přizpůsobit také. Tím se nám navýšily odvody a pojištění. Věřte nám, že z toho žádnou radost nemáme, tak, jako všichni soukromí podnikatelé. S penězi na vydávání týdeníku jsme tedy tam, kde jsme byli před zdražením. Ale nebojte se, my další zdražení neplánujeme. Prosíme vás ale, milí čtenáři, pomozte nám i vy, svými finančními dary udržet náš společný ekumenický, 105 let starý evangelický týdeník – Kostnické jiskry. Děkujeme vám všem, pomáhejte si navzájem a doufejme v Hospodina.

Helena Bastlová a Tamar Kočnarová

LETOŠNÍ OBŘAD SVATÉHO OHNĚ V JERUZALÉMĚ JINAK

Izraelské úřady vyjednalý se zahraničními vládami a představiteli pravoslavné církve úpravu letošního rituálu svatého ohně. Při něm se předává oheň z jeruzalémského chrámu Božího hrobu na svíce věřících, kteří ho pak roznášejí do svých komunit na celém světě. Letos bylo ale nutné vzhledem ke koronaviru tento rituál změnit.

V předvelikonočním čase každoročně k chrámu Božího hrobu, který stojí podle křesťanské tradice na místě Ježíšova ukřižování, proudí tisíce věřících. Ortodoxní kněží pak vstupují do chrámové edikuly, jež označuje místo Ježíšova hrobu, a vycházejí z ní se svícemi zapálenými podle ortodoxních svatým ohněm. Venku si od něj zapalují své svíce věřící a posílají jej do svých komunit. Detaily ke zdroji tohoto ohně se udržují v tajnosti, napsala agentura AP.

Izrael uplatňuje kvůli koronaviru četná omezení, k nimž patří i zákaz shromažďování. Letošní obřad svatého ohně připadl vzhledem k týdennímu posunu pravoslavných a katolických Velikonoc na 18. duben. Mohl se konat jenom za přítomnosti deseti náboženských představitelů několika ortodoxních denominací.

Upraven byl i způsob, jakým byl oheň předán dál. Každý, kdo přicestoval do Izraele ze zahraničí, musel povinně do 14denní karantény. Proto zahraniční církevní představitelé, kteří pro oheň přicestovali, zůstali v letadlech. Tam jim byl oheň z chrámu donesen, aby si od něj připálili své lampy a okamžitě se mohli vrátit zpět.

Akiva Tor, který na izraelském ministerstvu zahraničí odpovídá za církevní otázky, řekl, že letošní opatření bylo projednáno se zástupci zemí, které mají velkou populaci ortodoxních věřících jako Řecko, Rusko, Gruzie a Ukrajina. Tamní církevní představitelé podle něj projevíli porozumění. „Všichni máme na mysli totéž – umožnit pokračování této zázračné události, a přitom respektovat zdravotnická omezení,“ řekl Tor, jehož citovala agentura AP.

Podle věřících se svatý oheň v chrámu Božího hrobu spontánně každoročně rozhoří na znamení toho, že Ježíš stále myslí na své následovníky. Tradice je stará 1500 let. První zmínka o této události, která je symbolem Kristova vzkříšení, spadá do 4. století. Tradice říká, že rok, kdy se oheň neobjeví, bude pro lidstvo posledním.

Pravoslavní věřící ze vzdálených zemí oheň převázejí letecky do svých zemí pravidelně. Mají k tomu určené speciálně zabezpečené lampy.

www.krestandnes.cz

KORONAVIROVÁ KRIZE MOTIVUJE LIDI K MODLITBÁM

Jedním z účinků pandemie koronaviru je to, že se křesťané více modlí; alespoň to uvádí nový průzkum.

Středisko Pew Reasearch kontaktovalo za účelem průzkumu 11000 občanů Spojených států. Více než polovina (55 %) dotazovaných uvedla, že se za ukončení pandemie modlili. Z těch, kteří se hlásili ke křesťanství, se za ukončení pandemie modlilo 73 %, a z těch, kteří o sobě tvrdili, že se modlí denně, se za totéž modlilo 86 %.

Dokonce i 15 % těch respondentů, kteří odpověděli, že se modlí zřídka nebo nikdy, uvedlo, že se modlili za ukončení pandemie. U těch, kteří o sobě uvedli, že nepatří k žádnému náboženství, byl procentuální výsledek ještě vyšší (24 %).

Jeanet Sinding Bentzenová z Kodaňské univerzity došla k podobnému výsledku během svého vlastního průzkumu internetu, který prováděla v 75 zemích, informuje Christian Today.

www.krestandnes.cz

Husitský král: 600 let od narození

Dokončení ze str. 1

V kališnickém táboře brzy zaujal vůdčí postavení. Mezitím se znovu aktivovala katolická opozice, Jiří vytušil nebezpečí a v roce 1448 přepadl Prahu a zmocnil se jí.

V roce 1452 v duchu programu namířeného proti radikálním husitům dobyl Jiří Tábor, čímž významně oslabil tábory jako politickou a náboženskou skupinu. Zemským sněmem byl zvolen zemským správcem a pokoušel se o obnovu českého království. Největší překážkou byla tzv. Strakonická jednota (sdružení katolického panstva), od které pocházely největší pomluvy, které Jiřího z Poděbrad pronásledovaly prakticky až do současné doby. Jednou z nich bylo podezření, že nechal zavraždit Ladislava Pohrobka, aby se sám mohl stát českým králem. Ve skutečnosti měl s Ladislavem nad očekávání dobré vztahy a snažil se mu zbídačel království, o které nikdo nestál, předat sjednocené a v co nejlepším stavu. Až v roce 1985 významný český antropolog Emanuel Vlček provedl ohledání ostatků Ladislava Pohrobka a zjistil, že mladý český král ve skutečnosti zemřel na leukémii.

Dále se traduje, že v noci před korunovací musel Jiří složit tajnou přísahu, že přestoupí na katolickou víru, zachová poslušnost papeži a bude pronásledovat kacíře tedy husity a bojovat za obnovení víry. Měl se tak stát mečem v papežových rukách, který vybijí kališníky (husity) v Čechách. Jestli je to vymyšlená historka nebo taková dohoda existovala, se už dnes těžko dozvíme. V každém případě Jiří z Poděbrad jednal zcela jinak. Snažil se o poklidné soužití většiny kališnického obyvatelstva s katolickou menšinou. Papežovi se Jiříkovo počínání dvakrát nelíbilo a tak jej několikrát uvrhl do klatby a dokonce ho i vyobcoval z církve. Jiří se však nikdy nesnížil k tomu, aby se obrátil proti

Rozjímání nad knihou Rút

Dokončení ze str. 1

synové se čile rozhlíželi v novém domově a jistou dobu se těšili z toho kroku nechat živořící Betlém a Judstvo za zády. A protože už nakročili do dospělosti, ohlíželi se po svých protějšcích. I v tomto smyslu chtěli odhodit léta úzkostlivě štěpovanou zásadu víry v jednoho Boha a nedbat na zcela adresné varování tradice právě před Moábem (Dt 23,3 až 6). A sličné moábské děvy už jsou v jejich hledáčku a není důvodu odkládat další kroky. Moabanky Orpa a Rút se stanou manželkami izraelských mladíků. (Biblické podání neupřesní, jak proběhly té krajíně přiměřené vstupy do manželství). Deset let se nic neděje; ani o dětech není řeč. Pak zčista jasna krátce po sobě dopadající rány: V hostující izraelské rodině zemře nejprve Noemin manžel Elímelek a krátce nato oba mladí muži Machlón a Kiljón. O nějakých smrtunosných virech či dokonce „koronavirech“ se tenkrát nic nevědělo, ač ani takovou příčinnost nelze vyloučit. -

Jako výslednice a tvrdá realita těch osudových ran jsou tady tři vdovy: stárnoucí Noemi a její snachy Orpa a Rút.

Izraelská zákonná tradice sice pamatovala na takto osiřelé ženy, ale i tak zde ční a trčí ženská beznaděje násobená třemi, tedy dokonala.

Z ní se první vzpamatovává Noemi. Její vyznání: „*Dolehla na mne Hospodinova ruka*“ nelze chápat jinak než jako výraz osobního pokání. Byli jsme s manželem příliš lehkomyšní, když jsme opouštěli chudý a hladovějící, avšak Božími přísliby jištěný Betlém a chtěli jsme si tady (mimo společenství Izraele) zbudovat svoji existenci. Ale teď jsem se rozhodla k návratu domů, ke svému lidu. Svoje milé snachy zbavuje všech rodinných závazků: Nemáte ke mně žádné povinnosti, vraťte se ke svému stylu a způsobu života. Snacha Orpa tu pobídku přijme a rozloučí se. Avšak její švagrová Rút se k Noemi přimkne slavným nezapomenutelným vyznáním: „*Kamkoli*

půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin naloží jakkoli, rozdělí nás od sebe jen smrt.“

Do Betléma se vrátí dvě vdovy. Jako zkrachované existence. (Příležitost pro skrytý či zcela otevřený posměch nebo aspoň jedovatý komentář). - Jenomže i tentokrát je všechno jinak. Vdova cizozemka je v Betlémě přijata (pravda, poněkud složitým orientálním způsobem a s přispěním ožilé navrátilkyně Noemi). Rút se v Betlémě stane manželkou Bózovou a doštane svoje místo v rodokmenu Pána Ježíše.

A protože svědectví Nového zákona u tělesné a historické příbuznosti nekončí, ale začíná, není od věci připomenout (nám dnes a do široka) nabídnuté příbuzenství nejšší: „*Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové.*“ (2 K 5,17)

Kaleb

Jednoduchost Božího jednání ve světě pobuřuje

Text Lukášova evangelia (L 4,24-30) o reakci obyvatel Nazareta na Ježíšovo kázání v tamější synagoze a pasáž z druhé knihy Královské (2 Kr 5,1-15) o reakci velitele aramejského vojska, Námana, který přišel za prorokem Elizeem, aby byl uzdraven z malomocenství mají něco společného.

Tyto biblické texty vedou k rozjímání o jednom našem postoji, který nás často ovládá, ale který není ani trochu dobrý, o hněvu. Když obyvatelé Nazareta naslouchali Ježíši, líbilo se jim, jak mluví, ale pak někdo poznamenal: Má on vůbec nějaké vzdělání, má vůbec to, co vyžaduje církevní řád? Vždyť je to syn Marie a Josefa, syn tesaře. Co nám tu bude povídat? A tohle stačilo k tomu, že se rozhněvali. Byli postiženi duchovní slepotou a hluchotou. Byli strženi hněvem, který je dokonce přiměl k násilí. Takže Ježíše, jehož kázání zprvu, asi na oko, obdivovali, nebo jakmile se jeho slovo dotklo jejich kuřtího oka, vyhnali ven a chtěli svrhnout ze srázu.

Potom voják Náman. Byl to určitě dobrý muž, otevřený vůře, ale když mu prorok poslal pouhý vzkaz, aby se sedmkrát umyl v Jordánu, tak se na proroka Elizea rozhněval, jak je zapsáno: „Řekl jsem si: Jistě mi vyjde vstříc a osobně

přede mnou bude vzývat jméno Hospodina, svého Boha, vztáhne ruku k nemocnému místu a zbaví mne malomocenství. Copak nejsou lepší Abana a Parpar, řeky damašské než všechny vody izraelské.“ Reagoval potom tak, že se obrátil zády a s hněvem odcházel.

Nemusí být pochyb, že lidé v Nazaretu byli také dobří. O to více se musíme ptát: Co bylo, co je v pozadí jejich hněvu? Jak lidé z nazaretské synagogy, tak i Náman si totiž mysleli, že Bůh se projevuje pouze v mimořádnostech, ve věcech překračujících obyčejnost, a že Bůh nemůže jednat v běžných životních událostech, v jednoduchostech. Oni byli pobouřeni touto jednoduchostí. Rozhněvali se, protože pohrdli jednoduchostí. V tom se mylíme a selháváme i my. Necháváme se unést náklonností rozhněvat se vůči tomu, kdo je jiný, kdo má jiné postoje, jiné než jsou ty naše. Bůh nám ale dává na srozuměnou, že vždycky jednal a jedná v jednoduchostech, v naší každodenní poctivé práci a v našich každodenních vztazích v rodinách, se sousedy, ve společenství sboru a především jedná v jednoduché modlitbě. Světský duch nás ovlivňuje, mává s námi, jak se mu zachce a to vede k marnosti a vnějškovosti. A potom taková marnivost a hněvivost ústí až do násilí. Náman byl jistě velice dobře vychovaný, měl přísný vojenský výcvik, ale stejně pak bouchne dveřmi prorokovi před nosem a odejde. Gesto hrubosti, gesto odmítnutí milosrdenství, gesto odmítnutí Boha. Jako lidé z nazaretské synagogy, kteří se bezmyšlenkovitě rozhorlí, vzkypí a vede to k tomu, že se rozhodnou Ježíše zabít. Vyženou ho ven a vedou ke srážu, aby jej srazili dolů.

Hněv je ošklivé pokušení vedoucí k násilí. Kolik tomuto podobných situací jsme zažili sami? Co všechno nás na druhých vyvádí z míry. Kolik lidí a může to být i naše manželka nebo manžel a možná i farář, nemůžeme vystát? Nezapomínejme však, hněv je především postojem pyšných, ubohých domýšlivců, nepěkného a nuzného ducha, těch, kteří žijí z iluze, že jsou něčím víc, než jsou. Takové obvykle bývá a je rozpoložení lidí, kteří se hněvají. Takoví mají potřebu se hněvat a rozčilovat, aby měli pocit, že něco jsou. Nikomu z nás se taková zkušenost nevyhne. Moudří teologové to nazývají farizejským pohoršením, totiž pohoršením nad Boží jednoduchostí, nad jednoduchostí chudých, nad jednoduchostí křesťanů. Jako by ti pohoršení říkali: To přece není Bůh. Ne. Náš Bůh je vytríbený, moudrý, výjimečný. Bůh nemůže jednat tak prostoduše. Hněv vždycky přivádí k násilí, nikdy to nebylo jinak. Hněv působí násilí fyzické, ale také slovní, obojí deptá a ničí stejně. Přemýšlejme o těchto dvou epizodách: o hněvu lidí v nazaretské synagoze a o Námanově hněvu. Je to nepochopení jednoduchosti Božího jednání v našich životech.

Mysleme v modlitbě na všechny nemocné a nakažené koronavirem. Modleme se za rodiny zavřené doma, za děti, které nechodí do školy, za seniory a za ty, kteří nesmějí vyjít, protože jsou v karanténě. Kež jim, ale i nám, Pán Bůh pomáhá objevit nové způsoby, nové výrazy lásky a soužití v této nové situaci. Amen.

Sepsal a upravil:

Dušan Spiridion Ehmig, dvakačovický pastor

Helena Bastlová

Koronavirus – Boží signál?

Pán Ježíš řekl: „*Na zemi bude úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře. Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět. Neboť mocnosti nebeské se zachvějí. A tehdy užří Syna člověka přicházet v oblaku s mocí a velikou slávou. Když se toto začne dít, napřimte se a zvedněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.*“ L 21,25-28

Koronavirus je Božím signálem pro lidstvo, že se velmi blíží druhý příchod Pána Ježíše Krista.

Koronavirus je Boží výzvou k pokání pro všechny lidi a výzvou k přípravě na setkání s Kristem. Jsme svědky, že se prorocká slova Pána Ježíše naplňují před našima očima. Pán Ježíš předpověděl, že přijde doba, kdy na zemi nastane situace, kdy lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět. My jsme nyní svědky, že se tato prorocká slova viditelně naplňují.

Zdrojem strachu v současné době je „koronavirus“, který se šíří po celé Zemi. Šokující je skutečnost, že tento strach způsobuje „neviditelný, maličký virus“. Šíří se jako neviditelný zdroj zla a naplňuje strachem lidi ve všech národech. V prorockých slovech Pána Ježíše čteme, že „na zemi bude úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře.“

Prožívat hrůzu a děs z valícího se moře, to je pro nás pochopitelné. Prožívat však hrůzu a děs na celé Zemi z neviditelného „viru“, to je skoro nepředstavitelné a šokující překvapení. Připomeňme si, co se vlastně nyní na Zemi děje. Koronavirus se šíří po celé Zemi a způsobuje velmi mnoho problémů. Světová zdravotnická organizace (WHO) považuje nynější celosvětové šíření nákazy nového typu koronaviru za pandemii. Termín pandemie označuje epidemii globálního rozměru. Pandemie je označení pro nemoc, kterou koronavirus způsobuje. Celosvětově se koronavirem nakazilo už přes 2 000 000 lidí, z nichž více než 140 000 lidí infekci podlehl.

Počet nakažených a usmrčených s každým dnem roste. Máme hluboké obavy jak z alarmující úrovně šíření a vážnosti nákazy, taktéž ze znepokojující skutečnosti, že nejsou potřebné léky. Evropské země i další státy po celém světě zavádějí

přísnější opatření ve snaze bránit šíření koronaviru. Zavírají hranice, školy a ve městech nákupní střediska, restaurace a bary. Epidemie nového koronaviru se začíná šířit i v subsaharské Africe, která byla až doposud méně zasažená než zbytek světa. V jaké souvislosti řekl Pán Ježíš svá prorocká slova: „*Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět.*“ Řekl tato slova v souvislosti se svým druhým příchodem na tuto Zemi. Před tím, než přijde v moci a slávě, budou na Zemi mnohá znamení, která budou lidem signalizovat, že se blíží jeho příchod a zásah do dějin. Znamení, která budou jeho příchod předcházet, budou Boží výzvou pro všechny lidi, aby se svědomitě připravili na setkání s Kristem. Znamení je několik. Připomeňme si aspoň některá.

ZNAMENÍ V TECHNICKÉM POKROKU
Technický pokrok je spojen s poznáním zákonů přírody. Prorok Daniel napsal slova: „*A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečeť tuto knihu až do doby konce. Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží.*“ (Da 12,4)

Poznání zákonů přírody se odráží v technickém pokroku. Obrovský technický pokrok je signálem, že žijeme v závěrečné době.

ZNAMENÍ GLOBALIZACE
Ve 13.kapitole Zjevení je proroctví, že se na zemi skuteční trojí globalizace: globalizace politická (v. 7), ekonomická (v. 17), náboženská (v. 8.+15). Žijeme v době, kdy se globalizace připravuje. Znamení v křesťanské církvi jsou ve třech oblastech.

1. **Ve zvěstování evangelia všem národům.**
2. **V pronásledování věrných následovníků Pána Ježíše.**
3. **Ve lhostejnosti mnohých křesťanů.** *“Vychladne láska mnohých.”* Skoro prázdné kostely svědčí o děsivé lhostejnosti mnohých křesťanů. Mt 24,12.14.

ZNAMENÍ V NÁRODĚ IZRAELSKÉM
Návrat Židů do zaslíbené země a vznik novodobého státu Izrael. V Dt 30,3-5; Ez 37,21-22. Dne 14. května 1948 vznikl opět po 19 stoletích židovský stát - Izrael.

Znamení v přírodě jsou viditelná pro všechny. Na šíření koronaviru po celé Zemi vidíme, jak aktuální je Boží prorocké slovo v současné době. „*Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přichází na celý svět.*“ Všechna uvedená znamení viditelně signalizují, že se blíží chvíle, kdy Pán Ježíš přijde na tuto Zemi. Přijde tak, jak zaslíbil a bude hodnotit život každého člověka. Každý člověk jistě přemýšlí o své budoucnosti. V Bibli čteme, že Kristus nám odhalil tajemství smrti i věčné budoucnosti. Ve chvíli smrti umírá jen tělo. Duše člověka odchází do duchovního světa, kde jsou pro člověka dvě možnosti. První možností je nebeský domov, který Pán Bůh připravuje pro všechny, kteří uvěří v Ježíše Krista, jako Zachránce z moci zla a vítěze nad smrtí a přijmou ho za svého Spasitele a Průvodce. S ním budou lidé prožívat dokonalou radost, pokoj a věčnou blaženost. Druhá možnost je existence bez Krista, bez Boha, bez domova, bez Boží lásky, bez radosti a bez pokoje. Bude to úděl věčných bezdomovců, žijících ve tmě, v zoufalství a v beznaději. Bible říká mnohokrát, že Pán Bůh miluje všechny lidi, všechny k sobě zve a všem nabízí místo v nebeském domově. Říká nám: „*Milováním věčným miluji tě!*“ Jelikož v nebeském domově je dokonalá a svatá čistota, nabízí Kristus všem lidem dokonalé očistění od veškeré mravní a duchovní špíny. Každý člověk se sám rozhoduje, zda Boží nabídku přijme nebo odmítne. Když odmítne, rozhoduje se sám pro věčné zoufalství. Když nabídku přijme a poprosí Krista o dokonalé očistění od duchovní a mravní špíny a o jeho vedení cestou života, má před sebou šťastný a blažený život v nebeském domově. I dnes volá Kristus všechny k sobě a všem nabízí dar dokonalého očistění a dar věčného života. Znamení, která jsme si připomněli a která jsou v současné době zcela jasně viditelná v celé lidské společnosti, jsou pro nás velmi důležitými signály, že čas rozhodnutí pro věčné blažený život s Kristem se chýlí k závěru. Neváhej a učiň ještě dnes moudré rozhodnutí.

Stanislav Kaczmarczyk

Novinka

SBORNÍK EXULANTI, VYHNANCI A UPRCHLÍCI
„Vím, kdy tento text píšu já (v únoru L. P. 2020), ale nevím, kdy ho čtete vy. Krátce po vydání sborníku? Tedy v zimě, na jaře roku 2020? Pravděpodobně později – o měsíce, léta, desetiletí? Vím, v jakém světě žiju já, ale nevím, v jakém světě žijete vy.“ To jsem napsal v předmluvě sborníku Exulanti, vyhnanci a uprchlíci a chtěl jsem tím zdůraznit, jak rychle se může svět změnit. Měl jsem na mysli české a moravské pobělohorské exulanty, kteří se narodili „v zemi, v níž panovala náboženská tolerance, jaké tehdy v Evropě nebylo rovno, ale stačilo pár let a z té země museli uprchnout.“ Nenapadlo mě, jak rychle se „změní svět“ tak krátce poté, co sborník odešlu do tiskárny, a to v souvislosti s koronavirem. Sborník Exulanti, vyhnanci a uprchlíci vyšel v březnu a vydal ho spolek Exulant. Ten v říjnu 2016 uspořádal v Litomyšli stejnojmennou mezinárodní konferenci, která se konala v sále Evropského školicího centra v bývalém zámeckém pivovaru a v modlitebně Nového kostela Církve bratrské. Čestným prezidentem konference byl německý církevní historik Martin Rothkegel, záštitu laskavě převzali Daniel Ženatý, synodní senior Českobratrské církve evangelické, Heinrich Bedford-Strohm, předseda Rady Evangelické církve v Německu, a Maciej Pietrzak, rektor Státní vyšší odborné školy Jana Amose Komenského v Lešně. Přednášky a kázání, které tam zazněly, nyní vyšly souhrnně i s dalšími texty a „seznámí se situací před Bílou horou a popíší důvody náboženské tolerance, jinde v Evropě nevídané. Představí misijní činnost českých a moravských bratří i život českých protestantů ve Vídni v 19. století. Popíší soužití potomků exulantů, kteří se vrátili po druhé světové válce, s Němci čekajícími na odsun a dozvíme se, jaké jsou vztahy mezi českými a německými evangelíky po roce 1990. Problém tolerance a netolerance neodezněl v minulých staletích, ale přetrvává dodnes. Tato skutečnost se odráží i v příspěvcích pojednávajících o křesťanských uprchlících z Myanmaru do České republiky a o blízkovýchodních uprchlících do Německa.“

Přednášející a kazatelé byli tito: Wolfgang Bruder, Daniel Franzkowski, Gerhard Frey-Reininghaus, Jindřich Halama, Dietrich Meyer, Peter Morée, Oskar Sakrausky, Horst Schinzel, Dirk Stelter, Edita Štěříková, Viktor Velek a Daniel Ženatý. Další texty dodali Romana Fojtová, Barbora Jiřincová, Jan Kumpera, Zdeňka Kvasničková, Milan Svoboda, Slavomila Švehlová a Alena Vantová.

Rád bych čtenářům Evangelického týdeníku tento sborník v několika článcích představil. Do příště vám dám domácí úkol. Toto jsou časy seřazené podle abecedy: budoucnost, minulost, přítomnost. Seřadte je prosím podle důležitosti; tak, jak si myslíte, že jsou důležité pro náboženství.

Pavel Čáp, člen spolku Exulant

Cílem vzdělání a moudrosti je, aby člověk viděl před sebou jasnou cestu života, po ní opatrně vykročoval, pamatoval na minulost, znal přítomnost a předvídal budoucnost.

JAN AMOS KOMENSKÝ

Povzbuzení z Písma

Pán mě ve zlý den schová ve svém stánku, ukryje mě v skrýši svého stanu.
Žalm 27,5
Rád přijímám slabost, urážky, útrapy, pronásledování a úzkost pro Krista. Vždyť právě když jsem slab, jsem silný.
2. Korinským 12,10

Verš z knihy Starého zákona nás potěšuje a uklidňuje. „Pán mě ve zlý den schová ve svém stánku, ukryje mě v skrýši svého stanu.“ Tato slova žalmisty si přivlastňujeme zvláště tehdy, když nám hrozí nebezpečí. A to nám hrozí. Nemůžeme mít žádnou jistotu, že se nákaza nepodívá do našeho domu. Doufáme, že se tak nestane. Chováme se rozumně, nosíme roušky, nevstupujeme do tlačenic, tichou modlitbou zaháníme pocity strachu. Avšak jistým rizikům a tím i určitým obavám se nevyhneme. Proto slova žalmisty vstřebáváme vděčně a rádi – jako vitamíny pro tělo i duši. Být ukryt v Božím stánku jako ve skrýši, být chráněn! To jistě chceme. Jenže ono to nejde. Nemůžeme se úplně izolovat. Zatím odmítáme „postel s víkem“. Chceme žít. A život přináší i různé nejistoty nebo nápory a těžkosti. Svě o tom ví i apoštol Pavel.

Po svém obrácení prožil mnohé radosti, ale i nespočet trampot. Všechny potíže však snášel s vědomím, že jsou to průvodní jevy jeho nového poslání být svědkem o Ježíši Kristu. To mu dodává odvalu jít dál a neklesat na mysli. Dokonce píše, že rád přijímá veškeré nepohodlí a trápení, když ví, že to je pro Krista.

V tomto odhodlání vytrvává a podniká nové a nové cesty. A přitom zjišťuje, že čím víc se vydává, tím víc dostává, že čím víc navenek prohrává, tím větší má sílu odolávat. Tento paradox pak vyjádří až s určitým údivem: „Právě když jsem slab, jsem silný.“

A to je signál i pro nás v této nezvyklé situaci. Chtěli bychom být chráněni jako v nějaké skrýši. Ale jak to udělat? Zalézt někam? Zavrtat se do země? - Apoštol neradí útek. Vzpruhu nachází ve chvílích, kdy se vydává. Vydá svůj život Pánu, který jediný může dát sílu, když ochabujeme. Když jsem slab, poznávám jeho sílu.

Když mám strach, poznávám jeho Pokoj.

Marian Šusták

Koróna vzniká odstíněním Slunce

Poslední dny, týdny, a pozvolna i měsíce jsou nějak ‚přeplněny‘ obavami, strachem. Jmenovatelem je zde jakýsi konkrétní virus, ale o to až tolik nejde. Mnohem více jde o to, že si (my lidé) jako druh nepočínáme moudře, a tudíž, zcela spravedlivě pocítujeme důsledky vlastního jednání,...a máme strach.

My, lidé. Ano. Epidemie a pandemie posledních desetiletí jsou zcela zjevně určeny nám. Příroda kolem nás, momentálně plná jarní radosti a nové energie, je toho, řekl bych, velmi jasným důkazem. Koneckonců již v Bibli je psáno: „Avšak dobytka se zeptej, poučí tě, nebeského ptactva, ono ti to poví, poučí tě i křoviska země, mořské ryby vyprávět ti budou. Kdo z nich všech by nevěděl, že ruka Hospodinova to učinila.“ (Jób 12,7-9)

Tedy jaro, návrat životadárného Slunce, všude kolem ‚rozpuk a nový nádech‘,...jen člověk, lidstvo, jakoby čímsi odstíněno, plní éter čísly o nakažených a zemřelých.

Ptejme se tedy dobytka, nebeského ptactva, křovisek a ryb! Ptejme se, proč také oni(-a) nesčítají nakažené a zemřelé.

(Velmi) zřejmě něco dělají lépe. A (velmi) pravděpodobně to bude souviset s tím, že – na rozdíl od nás – dokáží být doopravdy odevzdání Bohu (či Vesmírné moudrosti, chcete-li, na pojmech příliš nezáleží...).

Neboli že se, jako my, nepokoušejí s Bohem „souperit“, stavět ‚proti němu‘ alternativu. Alternativu v podobě vlastního ega.

Jakože: „Bože dej, aby se stalo to a to, protože tak to já (moje ego) chci (chce). „Buď vůle tvá“,...nám radil Ježíš, že se máme modlit. Nikoli „pomoz mi, prosím, aby byla vůle má“. A to je rozdíl! Nikoli nepodstatný. Ve skutečnosti, věřím, zásadní.

V Bibli se také píše, že jednou, když se Ježíš ocitl s učedníky na lodi uprostřed bouře, vyčítavě se jich ptal: „Proč se tak bojíte? Copak ještě nevěříte?“ Sám sebe se proto nutně též ptám: „Proč se tak bojíte? Copak ještě nevěříme?“

Závěrem tedy snad jen: Více pokory a víry nám všem!

J. Pěnička

Vyjádření VERITAS

Výbor historické společnosti VERITAS projednával na svých posledních schůzích novou publikaci s názvem **Malý slovník českých nekatolických náboženských osobností 20. a 21. století** (Zdeněk R. Nešpor a kol., Praha 2019, ISBN 80-7017-261-2), který vyšel v nakladatelství Kalich. S některými jeho zjevnými nedostatky, o nichž jsme samozřejmě nakladatelství informovali, se pokusíme v tomto článku seznámit odbornou veřejnost. Už volba jeho názvu je nešťastná. Zajisté mohl a měl být naformulován přesněji a zodpovědněji. Použití dobového a tendenčního, významově v podstatě dehonestujícího a hanlivého adjektiva „nekatolických“ v názvu nově vyšlé knihy v současné době je pro nás nepochopitelné. Že takový název úspěšně „prošel“ redakcí právě v nakladatelství před téměř 100 lety založeném Česko-bratrskou církví evangelickou je ještě smutnější.

Termín „nekatolík“ (v originále „akkatolisch“) čteme v znění tolerančního patentu Josefa II. z roku 1781, kterým bylo tehdejším vyznavačům reformačních směrů křesťanství (a také pravoslavným) státem přiznáno druhohradé občanství. Každým použitím tohoto označení bylo věřícím předhazováno a zdůrazňováno, že se odlišují, nepatří k panující římskokatolické církvi – tehdy úzce provázané se státem a světskou mocí – k níž by patřit měli. Že jsou v zemi pouze tolerováni, je strpěna jejich přítomnost. Jednou z prvních úlev po roce 1849, na konci toleranční doby a v době tzv. provizoria, bylo přiznání emocionálně neutrálního označení „evangelici AV nebo HV“. Přídatné jméno „nekatolický“ je jedním z tzv. negativních vymezení, která by se neměla používat v seriózních souvislostech i pro jejich nepřesný záběr. „Nekatolík“ je přece dle doslovného významu úplně každý, kdo není členem římsko- nebo řeckokatolické církve, tedy rovněž muslim, buddhista, hinduista apod. Negativní vymezení je nepřipustné i v národnostní nebo politické oblasti. Nikdo asi nebude psát a nazývat svou knihu např. o „Neněmcích“ ve střední Evropě, nebo např. o „nesociálních demokratech“ v našem parlamentu. Jak je možné, že se dobový tendenční termín stále udržuje v křesťanské konfesionální oblasti, přestože je nepsaným pravidlem psát odborné publikace vyváženě a neutrálně. Kniha, na niž tento slovník volně „navazuje“ se také nenazývá „Malý slovník osobností českého neevangelismu 20. století“! (S názvem v Kalichu vyšlé knihy nemáme problém jen my – v podobném duchu se vyjadřuje ve své recenzi i religionista Ivan O. Štampach, který v té souvislosti cituje teologa Pavla Filipiho.)

K svému nemalému překvapení jsme v Malém slovníku na s. 238–239 v hesle Melmuková Eva Romana našli tuto zprávu o vzniku naší společnosti: *„Melmuková ... založila vlastní ‚historickou společnost pro aktualizaci odkazu české reformace‘ Veritas (1992).“* Konstatujeme, že naše historická společnost (správně by to mělo být psáno bez uvozovek) byla řádně registrována Ministerstvem vnitra ČR 18. 5. 1992 na základě žádosti z 1. 5. 1992, kterou podepsali PhDr. Vladimír Sakař, CSc., ThDr. Jan Lášek a dipl. techn. Kristoslav Řičař, který byl zástupcem společnosti pro další jednání. Naše nynější čestná členka výboru doc. PhDr. Eva Melmuková byla ovšem jednou z více zakládajících členů. Protestujeme proti způsobu, jakým je o vzniku naší společnosti ve slovníku psáno. Podle tehdy platné legislativy „občanské sdružení“ (nyní již jde o právní formu „zapsaný spolek“) nejen, že nemohlo být majetkem žádné fyzické osoby; z názvu „občanské sdružení“ navíc nade vši pochybnost vyplývá, co se muselo stát, aby vzniklo a bylo zaregistrováno ministerstvem. Litujeeme, že tento zřejmý fakt autorovi hesla prof. Zdeňku Nešporovi unikl.

Povrchnost informace jsme bohužel zjistili také v jiné souvislosti tohoto slovníkového hesla, a to v případě studií E. Melmukové [*„Absolvovala pražské gymnázium v Hellichově ulici (1950), poté studovala historii na Filosoficko-historické fakultě UK (studium nedokončila) a Komenského evangelickou bohosloveckou fakultu (absolv. 1954).“*]. Během čtyř let od maturity by tehdy nemohl nikdo stačit studovat na jedné fakultě, nedokončit ji, začít studovat jinou a tu dokončit. Skutečnost je jiná a je škoda, že o ní nemohla být veřejnost prostřednictvím slovníku informována. V té době totiž platil zákaz studovat řádně současně dvě různé fakulty. Melmuková tedy studovala na filosofické fakultě jako mimořádná posluchačka, bylo jí však umožněno skládat všechny zkoušky a započítat semináře. Byla to od pedagogů Univerzity Karlovy na počátku padesátých let minulého století velká odvaha. Když to bylo odhaleno, byla studentce ještě nabídnuta možnost dokončení filosofické fakulty v případě, že skončí bohosloveckou, což odmítla. Zavádějící je bohužel také informace *„církevním dějinám se přitom amatérsky věnovala celoživotně...“* kde místo výrazu „amatérsky“ bylo na místě použít výrazu „neoficiálně.“

Nejzávažnějším nedostatkem je však zdůvodnění vzniku naší Historické společnosti. Nešpor tvrdí, že *„výzkumy Melmuková zohlednila v syntetických pracích (Evangelici v rané toleranční době, 1995–96, se spolupracovníky; Patent zvaný toleranční, 1999), které však nebyly dobře přijaty nezávislou akademickou veřejností. Melmukové je vytýkána neschopnost širšího rozhledu a konstruování kontinuitní tradice české reformace v období 17.–18. století, stejně jako přílišný důraz na historicitu evangelické identity později. Melmuková proto založila ... Veritas.“* Je nepřipustné vnášet do informačního slovníku jednostrannou hodnotící odbornou polemiku. Pro zájemce o základní obsah této polemiky doporučujeme pročitst relevantní články na stránkách časopisu Studia Comeniana et historica, jejichž elektronická verze je i na webových stránkách VERITAS:

NEŠPOR, Zdeněk R. Skryté semeno nevzklíčilo: polemika s radikálními tezemi o kontinuitě české reformace. Studia Comeniana et historica. 2005, XXXV(73-74), 239-252. ISSN 0323-2220

MELMUKOVÁ, Eva. Toleranční patent Josefa II. z roku 1781 a jeho publikace v Čechách a na Moravě. Studia Comeniana et historica. 2005, XXXV(73-74), 253-260. ISSN 0323-2220.

MELMUKOVÁ, Eva. Otázka kontinuity české reformace od počátku toleranční doby. Studia Comeniana et historica. 2008, XXXVIII(80), 252-259. ISSN 0323-2220.

Mgr. Miroslav Soukup, jednatel VERITAS

Skvělí rodiče

Mít dobré, a dokonce skvělé rodiče je veliký vklad do života. Kdo jsme je měli nebo ještě máme, na to musíme často myslet a děkovat za to. Ale omlouvám se, že za příklady takových otců a matek vezmu - zvířata a ptáky. Kdysi jsme přišli s manželkou na návštěvu do rodiny milých mladých lidí. Kromě svých zaměstnání se zabývali také chovem psích mrňousků, bišonků. To jsou maličci, bíle chundelatí psíci, připomínající oživlé dětské hračky. Hostitelé se zmínili, že fenka má nedávno narozená, roztomilá štěňátka, ať se jdeme na ně podívat. Patrně jsem se moc hmul dopředu, takže jsem do místnosti, kde bišonci bydleli, vstupoval jako první. Jen jsem tam vkročil jednou nohou, když se ozvalo výhrůžné zavrčení a špičku mé boty chňaply ostré zoubky podezíravé a statečné psí maminky. Svršek našťěstí neprokousla, ale rozhodně ve mně vzbudila respekt a úctu. Ta štěňátka byla moc krásná.

Jistě jste se už někdy podivili odvaze a obětavosti zvířecích rodičů. Filmy a televize nám přibližují tyto vlastnosti u exotických tvorů. Tak třeba tučňáci císařští, komicky řapající nelétaví ptáci, mají nesnadný úkol zajistit přežití svých jedináčků v drsné Antarktidě. Samice snese jedno skoro půlkilové vejce. Vyčerpána jeho přípravou odchází řadu kilometrů k moři, aby se dva měsíce vykrmovala rybami – tučňáci jsou znamenití potápěči a plavci. Po tu dobu drží sameček nejprve vejce na svých nohách a přikrývá je opereným lalokem pokožky; tam ukřívá i vylhlé ptáče, které krmí tvarohovitým výměškem své žlázy v jícnu. Sám za tu dobu ztratí až 20 kg váhy. Po návratu manželky si rodiče přehodí funkce a manžel řape spravit si v moři svoji podváhu. V ostrých zimních fujavicích se všichni rodiče velkého hejna semknou kolem dětí, aby nezmrzly.

I u nás obdivujeme pílí ptačích rodičů, když krmí svoje holátka. U tak hezkých a mírumilovných tvorů to chápeme. Ale hledali byste mateřskou něžnost u takové zubaté a nebezpečné příšery, jakou je několika-metrová samice aligátora – americ-

Chobotnice velká

kého krokodýla? Ta ochraňuje ku-pičku svých mláďat před hrozícím nebezpečím tím, že je vezme všechny do tlamy a zavře ji. Desítky špičatých zubů ani jednomu dítětu při tom neublíží. Nebo maličká i odrostlejší slůňata jsou ve společné péči celého stáda slonic. Dospělí samci jsou odsouzeni k osamělému životu, ale samice tvoří jakési mateřské školky. Nejen matka, ale všechny tety a sestřenice něžně učí slůňata chodit a svými choboty jim pomáhají přes překážky nebo z vody po koupeli. Asi nejméně bychom čekali mateřskou lásku u tak podivného a nebezpečného tvora, jakým je chobotnice velká. Když naklade ve vyhlédnuté podvodní skrýši 50 000 až 200 000 rosolovitých vajíček, pečlivě je hlídá a stará se o ně pět až osm měsíců. V tom období sama neloví a nežere, ale hmotou vlastního těla živí zárodky, dokud se nevylíhnou malé chobotničky schopné plavat. Matka tak zchradne, že záhy umírá. Rodičovské péče tvorů si všímají i bibličtí autoři: *Kdo opatří úlovek krkavci, když jeho mláďata volají k Bohu a bloudí bez potravy?* (Jób 38, 41). *Jako bdí orel nad svým hnízdem a nad svými mláďaty se vznáší, svá křídla rozprostírá, své mláďě bere a na své peruti je nosí...* (Dt 32, 11). *Lev přinášel hojnost úlovku mláďatům* (Nahum 2,13). A v Písmu se setkáme i s tím, co bychom sami možná považovali za

Tučňák císařský

Bůh zajisté chce, aby mezi námi byla namísto násilí láska, namísto hádek prostota víry, místo roztržek společná snášenlivost.

* * *

Takový je příští věk, jak jsou vychováváni příští jeho občané.

* * *

Chyby první výchovy nás provázejí celým životem, proto nejpřednější stráž lidského pokolení je v ko-lébce.

JAN AMOS KOMENSKÝ

neuctivé, že Boží otcovský vztah k člověku je přirovnán třeba k orlímu rodiči - citát z Deuteronomia totiž pokračuje: tak *Hospodin sám ho (Izraele) vedl* (v. 12). A několik řádků před tím: *Což Hospodin není tvůj Otec?* (v.6). Čtenář Bible ví, že ve Starém zákoně se o Bohu, jako o našem Otci mluví jen zřídka. Naopak v Novém zákoně, především v Ježíšových výrocích v Janových spisech, je to jedno z hlavních témat. Těch pár uvedených pohledů do přírody může povzbudit naši rodičovskou lásku k dětem, která je třeba právě vystavena vážné zkoušce. Nebo naopak lásku dětí k rodičům, kterým třeba právě nerozumějí. Kdo věří, že vše živé vzniklo náhodou činností „sleпého hodináře“ - tak jeden velký zastánce pouhého přírodního výběru nazval tento jev – ten považuje rodičovskou obětavost a hrdinství až po smrt za snahu udržet v přírodě své vlastní geny, protože to jsou „geny sobecké“. Kdo však vidí ve vesmíru i v rozkvetlé louce plánované dílo Stvořitele, ten se určitě pozastaví i nad skvělými rodiči na různých stupních života. Je dobré brát si je za příklad. Je lepší v nich rozeznat obraz Boží lásky ke každému z nás. Třeba nám to pomů- že pochopit nepochopitelnou oběť nejlepšího Božího Syna za nás, nezdrámé a toulavé Boží děti.

Vzpomeneme si na tatínka v Ježíšově podobenství o Marnotratném synu, kde důstojný otec nedůstojně běží naproti špinavému otrhanci. A znovu si, třeba se slzami radosti v očích, přečteme Janovo vyznání: *Hleďte, jak velkou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími a jsme jimi“* (1. Janova 3, 1).

Pavel Javornický

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace: Soukenická 15, 110 00 Praha 1, tel.: + 420 770 624 052, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 592 Kč, jednotlivé číslo 13 +3 Kč. Č.ú.: 2101709261/2010
Redaktorka: Helena Bastlová
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne: Grafotechna plus, s. r. o. Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: ADLEX s.r.o. Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5 tel.: 251566451; 603716570
Fax: 251566451, e-mail: adlex@adlex.cz
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X